

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

Р Ј Е Ш Е Њ Е

по Пријави концентрације привредног субјекта Croatia осигурање д.д. Загреб

Сарајево
август, 2018. године

Број: UP- 05-26-1-019-12/18
Сарајево, 08.08.2018. године

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези са чл. 12., 14., 16., 17. и 18. Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по Пријави концентрације привредног субјекта Croatia осигурање д.д., Ватрослава Јагића 33, 10000 Загреб, Република Хрватска, заступаног по адвокату Нихаду Сијерчићу, Фра Анђела Звиздовића 1, ВС UNITIC, Tower В/II, 71000 Сарајево, запримљеној дана 10.07.2018.године под бројем: UP-05-26-1-019-1/18, на 34. (тридесетчетвртој) сједници одржаној дана 08.08.2018. године, је донио

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Оцјењује се допуштеном концентрација на тржишту пружања услуга неживотног осигурања у Босни и Херцеговини која ће настати стјецањем контроле привредног субјекта Croatia осигурање д.д. Загреб, над привредним субјектом Централ осигурање д.д. Сарајево, куповином 100% дионица.
2. Ово Рјешење о концентрацији се уписује у Регистар концентрација.
3. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у «Службеном гласнику БиХ», службеним гласилима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет БиХ је запримио, под бројем: UP-05-26-1-019-1/18 дана 10.07.2018. године, Пријаву концентрације (у даљем тексту: Пријава) привредног субјекта Croatia осигурање д.д., Ватрослава Јагића 33, 10000 Загреб, Република Хрватска (у даљем тексту: Croatia осигурање д.д. Загреб или Подносилац пријаве), заступаног путем адвоката Нихада Сијерчића, Фра Анђела Звиздовића 1, ВС UNITIC, Tower В/II, 71000 Сарајево, којом исти намјерава стећи контролу над привредним субјектом Централ осигурање д.д., Џемала Биједића бр 39, 71 000 Сарајево (у даљем тексту: Централ осигурање или циљано друштво), куповином 100% дионица.

Пријава је самоиницијативно допуњена дана 18.07.2018. године поднеском број: UP-05-26-1-019-2/18 и дана 24.07.2018. године поднеском број: UP-05-26-1-019-7/18.

Увидом у запримљену Пријаву, Конкурентијски савјет је утврдио да исту треба допунити те је у том смислу дана 18.07.2018. године актом број: UP-05-26-1-019-3/18 као и дана 26.07.2018. године актом број: UP- 05-26-1-019-8/18 упутило Захтјеве за допуном Пријаве концентрације.

Подносилац пријаве је тражену допуну доставио дана 20.07.2018. године поднеском број: UP-05-26-1-019-6/18 и дана 01.08.2018. године поднеском број: UP- 05-26-1-019-9/18.

У међувремену је Конкурентијски савјет је, у складу са чланом 16. став (4) Закона, дана 20.07.2018. године издао Обавјештење о достављеној Пријави број: UP- 05-26-1-019-4/18 у којем су објављени подаци о намјерованој концентрацији и то у дневним новинама Независне новине, те том приликом позвао све заинтересоване стране на достављање писаних коментара о провођењу исте.

На издато Обавјештење Конкурентијски савјет није запримио било какве коментаре.

Након комплетирања Пријаве, Конкурентијски савјет је издао Потврду о комплетној и уредној Пријави, у смислу члана 30. став (3) Закона, дана 07.08.2018. године актом број: UP- 05-26-1-019-10/18.

Конкурентијски савјет је из анализе Пријаве утврдио сљедеће чињенице:

Пријава је поднесена, у смислу члана 16. став (1) Закона о конкуренцији обзиром да је правни основ предметне концентрације Оквирни уговор о условима купопродаје 100% дионица.

Подносилац пријаве је у Пријави навео да планира концентрацију пријавити и надлежним органима за заштиту конкуренције Републике Србије и Републике Македоније. У међувремену, Комисија за заштиту конкуренције Републике Србије је одобрила предметну концентрацију, о чему је Конкурентијски савјет обавјештен поднеском број: UP- 05-26-1-019-2/18.

Учесници концентрације

Учесници предмете концентрације су привредни субјекти Croatia осигурање д.д., Ватрослава Јагића 33, 10000 Загреб, Република Хрватска и Централ осигурање д.д., Џемала Биједића бр 39, 71 000 Сарајево.

1.1. Привредни субјект Croatia осигурање, Подносилац пријаве

Привредни субјект Croatia осигурање д.д., Ватрослава Јагића 33, 10000 Загреб, Република Хрватска, регистрован је на Трговачком суду у Загребу под регистарским бројем 1-1431.

У већинском је власништву са 66,12% Адрис Групе д.д. за управљање и улагање, Владимира Назора 1, Ровињ, Република Хрватска која је регистрована на Трговачком суду у Риједи на МБС 040001061. Адрис Група нема других повезаних привредних субјеката у Босни и Херцеговини осим повезаних субјеката преко привредног субјекта Croatia осигурање.

Претежна регистрована дјелатност привредног субјекта Croatia осигурање је пружање услуга животног и неживотног осигурања, те је данас једна од водећих осигуравајућих кућа у регији.

Подносилац пријаве је на тржишту Босне и Херцеговине такођер присутан путем пружања услуга животног и неживотног осигурања.

Croatia осигурање д.д. Загреб је у Босни и Херцеговини присутан путем пословања сљедећих повезаних привредних субјеката и то: Croatia осигурање д.д, Мостар, Crotehna д.о.о. Љубушки, Croauto д.о.о. Мостар, Croatia ремонт д.д. Чапљина, Хотел Хум д.о.о. Љубушки и Понте д.о.о. Мостар.

Повезани привредни субјекти Croatia осигурање д.д. Загреб у Хрватској, Србији или Македонији немају повезаних привредних субјеката у БиХ, осим привредних субјеката који су повезани преко привредног субјекта Croatia осигурање д.д, Мостар.

1.1.1. Croatia осигурање д.д. Мостар

Привредни субјект Croatia осигурање д.д. Мостар, Кардинала Степинца бб Мостар регистрован је на Опћинском суду у Мостару под матичним бројем уписа 58-01-0342-16.

Претежна регистрована дјелатност привредног субјекта Croatia осигурање д.д. Мостар је пружање услуга осигурања, те је у 94,89% власништву привредног субјекта Croatia осигурање д.д. Загреб.

1.1.2. ЦРОТЕХНА д.о.о. Љубушки

Привредни субјект CROTEHNA д.о.о. Љубушки, Николе Кордића б.б. Љубушки регистрован је на Општинском суду у Широком Бријегу под матичним бројем уписа 64-01-0168-09.

Претежна регистрована дјелатност привредног субјекта CROTEHNA д.о.о. Љубушки је пружање услуга станице за технички преглед возила те је у 100% власништву привредног субјекта Croatia осигурање д.д. Мостар.

1.1.3. CROAUTO д.о.о. Мостар

Привредни субјект CROAUTO д.о.о. Мостар, Кнеза Домагоја 11, Мостар регистрован је на Општинском суду у Мостару под матичним бројем уписа 1-9441.

Претежна регистрована дјелатност привредног субјекта CROAUTO д.о.о. Мостар је пружање услуга станице за технички преглед возила те је у 66,79% власништву привредног субјекта Croatia осигурање д.д. Мостар. Преосталих 28,0034% власничког удјела посједује привредни субјект Херцеговина ауто д.д. Мостар, Кнеза Домагоја 11, Мостар.

1.1.4. ХОТЕЛ ХУМ д.о.о, за угоститељство и туризам

Привредни субјект ХОТЕЛ ХУМ д.о.о, за угоститељство и туризам, Николе Кордића бб, Љубушки регистрован је на Општинском суду у Широком Бријегу под матичним бројем уписа 64-01-0192-10.

Претежна регистрована дјелатност привредног субјекта ХОТЕЛ ХУМ д.о.о, за угоститељство и туризам је пружање услуга из области угоститељства те је у 100% власништву привредног субјекта Croatia осигурање (80,0006% у власништву привредног субјекта Croatia осигурање д.д. Мостар и 19,9994% у власништву привредног субјекта Crotehna д.о.о. Љубушки).

1.1.5. Croatia ремонт д.д. Чапљина

Привредни субјект Croatia ремонт д.д. Чапљина, Тасовчићи бб регистрован је на Општинском суду у Мостару под матичним бројем уписа 1-9341.

Претежна регистрована дјелатност привредног субјекта Croatia ремонт д.д. Чапљина је пружање услуга станице за технички преглед возила те је у 69,79% власништву привредног субјекта Croatia осигурање д.д. Мостар.

1.1.6. ПОНТЕ д.о.о. Мостар

Привредни субјект ПОНТЕ д.о.о. Мостар регистрован је на Општинском суду у Мостару под матичним бројем уписа 58-01-0140-09.

Претежна регистрована дјелатност привредног субјекта ПОНТЕ д.о.о. Мостар је пружање услуга заступања у осигурању те је у 100% власништву привредног субјекта Croatia осигурање д.д. Мостар (путем привредног субјекта ЦРОТЕХНА д.о.о. Љубушки).

1.2. Централ осигурање, циљано друштво

Привредни субјект Централ осигурање д.д., Цемала Биједића бр 39, 71 000 Сарајево, регистрован је на Општинском суду у Сарајеву под матичним бројем уписа 65-02-0002-16.

Тренутни власници/дионичари привредног субјекта Централ осигурање су ЦЕНТАР ГРАДЊА д.о.о. Широки Бријег, Фра Дидака Бунтића 27, Широки Бријег са 30% дионица и Висока школа „ЦЕПС-ЦЕНТАР ЗА ПОСЛОВНЕ СТУДИЈЕ" Кисељак, Јосипа Бана Јелачића бб, Кисељак са 70% дионица (у даљем тексту: Продавци).

Продавци су у предметном поступку засупани по пуномоћницима из Marić & Co Адвокатског друштва са ограниченом одговорношћу, односно Езмане Турковић, адвокату (Marić and Co), Мехмеда Спахе 26, 71 000 Сарајево.

Привредни субјект Централ осигурање је на тржишту Босне и Херцеговине присутан путем пружања услуга неживотног осигурања.

Циљно друштво нема повезаних привредних субјеката.

2. Правни оквир оцјене концентрације

Конкуренијски савјет у провођењу поступка оцјене допуштености концентрације примијенио је одредбе Закона, Одлуке о утврђивања релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», број 18/06 и 34/10), Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја („Службени гласник БиХ“, број 34/10) те Одлуке о начину подношења пријаве и критерија за оцјену концентрација привредних субјеката („Службени гласник БиХ“, број 34/10).

Конкуренијски савјет, на основу члана 43. став (7) Закона, може користити судску праксу Европског суда и одлуке Европске комисије, као и критерије и стандарде из Уредбе Вијећа ЕК број 139/2004 о контроли концентрације између привредних субјеката, Обавјештење Европске Комисије о концепту концентрација привредних субјеката те Смјернице за оцјену хоризонталних/вертикалних концентрација.

3. Правни основ и облик концентрације

Као правни основ предметне концентрације достављен је Оквирни уговор о увјетима купопродаје 100% дионица у ЦЕНТРАЛ ОСИГУРАЊЕ д.д. Сарајево, закључен дана 28.06.2018. године.

Привредни субјект Croatia осигурање д.д. Загреб намјерава да стекне појединачну контролу над привредним субјектом Централ осигурање. Трансакција ће се провести, по испуњавању уговорених предувјета, ванберзанском блоковском куповином цјелокупног пакета дионица од тренутних дионичара ЦЕНТАР ГРАДЊА д.о.о. који посједују 30% дионица у Циљаном друштву и Високе школе „ЦЕПС-ЦЕНТАР ЗА ПОСЛОВНЕ СТУДИЈЕ" Кисељак који посједују 70% дионица, уговором који се закључује код професионалног посредника - брокера.

Након обављених планираних пословних активности Croatia осигурање ће имати 100% дионица и појединачну контролу над привредним субјектом Централ осигурање.

Предметна концентрација представља стицање појединачне контроле од стране привредног субјекта Croatia осигурање над привредним субјектом Централ осигурање, у складу са чланом 12, став (1), тачка б) Закона.

4. Обавеза пријаве концентрације

Обавеза пријаве концентрације настаје, у смислу одредбе члана 14. став (1) Закона и члана 2. под б) Одлуке о начину подношења пријаве и критерија за оцјену концентрација привредних субјеката, када укупни годишњи приходи сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварени продајом роба и /или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износе најмање 8 милиона КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, или ако је њихов заједнички удио на релевантном тржишту већи од 40,0%.

Укупни годишњи приходи привредних субјеката учесника концентрације и његових повезаних привредних субјеката, на дан 31. децембра 2017. године:

Табела 1.

	Адрес група	Croatia осигурање д.д. Загреб	Централ осигурање
Укупан приход	КМ	КМ	КМ
Свијет	(..)** ¹	(..)**	(..)**
БиХ	(..)**	(..)**	(..)**

* у допуни Пријаве је достављен износ од (..)** ЕУР

** укупни приходи привредних субјеката Croatia осигурање д.д. Мостар и његових повезаних друштава (укупан приход само привредног субјекта Croatia осигурање д.д. Мостар износио је (..)**КМ)

Извод: подаци из Пријаве/допуне Пријаве/годишњих финансијских извјештаја

Према подацима из Табеле 1. учесници концентрације, односно њихови повезани привредни субјекти су испунили услове из члана 14. став (1) тачке а) и б) Закона, и то услова који се тичу укупног прихода на свјетском тржишту и прихода на тржишту Босне и Херцеговине те су били у обавези поднијети пријаву концентрације Конкуренцијском савјету.

¹ (..)*подаци представљају пословну тајну у смислу члана 34. Закона

5. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у производном смислу обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебице њихове битне особине, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Надаље, према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цјелокупну или дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјект дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Конкуренијски савјет је утврдио да је релевантно тржиште предметне концентрације тржиште пружања услуга неживотног осигурања, на којем је активно Циљно друштво.

Обзиром да оба учесника концентрације дјелују на цијелој територији Босне и Херцеговине као релевантно географско тржиште утврђено је тржиште Босне и Херцеговине. Иако оба учесника концентрације имају сједишта у Федерацији БиХ истовремено имају и пословне јединице у Републици Српској.

Слиједом наведеног, релевантно тржиште предметне концентрације је тржиште пружања услуга неживотног осигурања на подручју Босне и Херцеговине.

Обзиром да се ради о регулираном тржишту над којим супервизију врше ентитетски секторски регулатори за надзор осигурања те се наведена дјелатност не може обављати без лиценце секторских регулатора, како се наводи у допуни пријаве, Croatia осигурање д.д. Загреб не пружа директно услуге осигурања у Босни и Херцеговини већ ту дјелатност врши путем привредног субјекта Croatia осигурање д.д. Мостар.

Процјена тржишних удјела у 2017. години учесника концентрације и главних конкуренета према критерију бруто премије осигурања у КМ, како се наводи у Пријави, сачињена је на основу званичних података ентитетских секторских регулатора (Агенција за надзор осигурања Федерације БиХ и Агенције за осигурање РС) те приказана у Табели 2.

Табела 2.

Р.б	Привредни субјект/осигураватељ	Неживотно осигурање	Тржиште пружања услуга неживотног осигурања %
1.	Еурохерц осигурање	(..)**	(..)**
2.	Сарајево осигурање	(..)**	(..)**
3.	Адриатиц осигурање	(..)**	(..)**
4.	Croatia осигурање	(..)**	(..)**
5.	Триглав осигурање (ФБиХ)	(..)**	(..)**
6.	Виенер осигурање	(..)**	(..)**
7.	Централ осигурање	(..)**	(..)**
8.	Униџа осигурање	(..)**	(..)**

9.	Дрина осигурање	(..)**	(..)**
10.	Дунав осигурање	(..)**	(..)**
11.	АСА осигурање	(..)**	(..)**
12.	Атос осигурање	(..)**	(..)**
13.	Зовко осигурање	(..)**	(..)**
14.	Нешковић осигурање	(..)**	(..)**
15.	Граве осигурање (ФБиХ)	(..)**	(..)**
16.	Брчко гас осигурање	(..)**	(..)**
17.	Осигурање Аура	(..)**	(..)**
18.	ВГТ осигурање	(..)**	(..)**
19.	Еурос осигурање	(..)**	(..)**
20.	Цамелија осигурање	(..)**	(..)**
21.	Триглав осигурање (РС)	(..)**	(..)**
22.	МФ Осигурање	(..)**	(..)**
23.	Осигурање Гарант	(..)**	(..)**
24.	САС-СуперП осигурање	(..)**	(..)**
25.	Крајина осигурање	(..)**	(..)**
26.	Меркур БХ осигурање	(..)**	(..)**
27.	Граве осигурање (РС)	(..)**	(..)**
	4+7	(..)**	(..)**
	Укупно	(..)**	100

Извор: подаци из Пријаве

Предметном концентрацијом заједнички тржишни удио учесника концентрације на тржишту пружања услуга неживотног осигурања у Босни и Херцеговини износиће (..)**%.

6. Оцјена концентрације

Конкуренијски савјет БиХ је при оцјени допуштености предметне концентрације имао у виду фрагментираност тржишта пружања услуга неживотног осигурања, како је и приказано у Табели 2, велики број конкурената на истоме, те релативно ниске тржишне удјеле свих конкурената на тржишту, укључујући учеснике концентрације као и доступност различитих видова пласмана услуга неживотног осигурања заинтересованим корисницима те секторску регулативу везану за конкретну област привреде. Оцијењено је стога да предметном концентрацијом неће доћи до спречавања, ограничавања или нарушавања конкуренције као ни стварања или јачања доминантног положаја учесника концентрације.

Поред наведеног, провођење предметне концентрације створиће услове, како се наводи у Пријави, за повећање тржишног удјела пословања у сегменту осигурања моторних возила тиме тиме ће се повећати база података о корелацији премије осигурања и штета у Босни и Херцеговини, што ће бити од користи при редизајнирању постојећих производа али и увођењу нових те ће омогућити понуду производа прилагођенијих потребама и ризицима домаћих корисника. У коначници, користи од наведеног ће имати крајњи корисници у смислу прилагођене и оптимизираних цијене са потребном услугом.

Уз наведено, Подносилац пријаве ће повећати број продајних локација чиме ће имати већу територијалну покривеност што ће резултирати већом доступношћу крајњим корисницима, а корисници ће притом добити виши ниво услуге у свим сегментима (информисање и куповина свих

производа осигурања, већи број локација те повећана ефикасност приликом пријаве, процјене, обраде и исплате штета).

Конкурентијски савјет је слиједом наведеног оцијенио предметну концентрацију допуштеном, у смислу члана 18. став (2) Закона, те одлучио као у диспозитиву овог Рјешења.

7. Административна такса

Подносилац пријаве на ово Рјешење, у складу са чланом 2. став (1) тарифни број 107. тачка д) под 1) Одлуке о висини административних такси у вези с процесним радњама пред Конкурентијским савјетом («Службени гласник БиХ», број 30/06), је дужан платити административну таксу у укупном износу од 2.500,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

8. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољен жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Предсједница

Адиса Бегвић